

Blijft palingteelt voortbestaan?

Door Wim van Eijk

Eigenlijk wilde ik het deze keer niet over de paling hebben, maar gezien de voortvarendheid waarmee op Europees niveau aan het Aalbeheer plan wordt gewerkt, en andere organisaties, waaronder CITES, zich met de aal bezig houden, ontkom ik er niet aan. (CITES staat voor Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora, en heeft als doelstelling de handel in wilde dieren en planten sterk te beperken dan wel te verbieden als dit ten koste gaat van het voortbestaan van die soort). Bovendien hebben ICES (International Commission for Exploration of the Sea) en EIFAC (European Inland Fisheries Advisory Commission) aangegeven dat het aalbestand zich niet meer binnen veilige grenzen bevindt en dit advies heeft de EC nu serieus opgepakt.

Op het moment van het schrijven van dit artikel zijn velen in de palingsector nogal nerveus vanwege de grote onzekerheid en de mogelijke impact van het Europese voorstel "Proposal for a Council Regulation establishing measures for the recovery of the stock of European eel". Het is moeilijk om exact aan te geven wat de consequenties zullen zijn omdat de voorstellen tot op dit moment nog worden gewijzigd o.a. over de rol van de aquacultuursector. In het kader van herstel van het aalbestand was het voorstel om een bepaald percentage van opgekweekte glasaal voor uitzetprogramma's aan te wenden. Wat er exact bedoeld wordt, is nog onduidelijk: is dit een percentage van de kilo's of de aantallen? Wordt hier de ingenomen glasaal mee bedoeld, en zo ja, wordt er rekening gehouden met mogelijke uitval? Stel dat er enige mortaliteit optreedt (uitbraak ziekte) hoe kan de viskweker zijn verplichting nog nakomen, zonder zelf in de problemen te komen?

Aquacultuur zou een belangrijke rol kunnen spelen in het leveren van opgekweekte aal

voor het uitzetten in binnenwateren. Er is bij de Europese Commissie op aangedrongen om zich in te spannen om de aquacultuur in Europa te beschermen. De EU-commissaris heeft dit bevestigd doch niet iedereen is daar even sterk van overtuigd.

De Nederlandse aquacultuursector ziet zich in ieder geval wel gesteund door LNV.

De aquacultuur is bereid een rol op zich te nemen, maar dan moeten nog wel de nodige voorwaarden worden ingevuld.

Een groot aantal stroomgebieden voldoet niet aan de voorwaarden omdat deze geen open verbinding met de zee hebben dan wel sterk zijn verontreinigd. (PCB's en dioxinen, hierover is onlangs een rapport over gepubliceerd).

De ongewenste mortaliteit door turbines in waterkrachtcentrales (WKC - meer dan 99% wordt gedood of zodanig beschadigd dat ze niet overleven bij 3 of meer WKC's op rij), de vele andere onneembare barrières in de migratieroutes, het verlies van een goede leefomgeving (habitat) beperkt de uitzet-

mogelijkheden en maakt een zorgvuldig uitzetbeleid noodzakelijk.

Daarbij zijn andere factoren ook van belang; het rechtstreeks uitzetten van de in november gevangen glasaal uit Zuid Europa in de koude Noord Europese wateren zou een te grote overgang zijn voor de vissen.

Men zou zich kunnen afvragen of men wel in staat is de aalpopulatie te kunnen veranderen. Het is een buitengewoon complex probleem waarbij klimaat, wijziging Golfstroom, opwarming zeewater, habitat, enz. in meer of mindere mate invloed hebben. Bovendien is er op tal van onderdelen geen of onvoldoende wetenschappelijk kennis. Omdat de druk "iets te moeten doen" steeds groter wordt, lijkt aanpak van de visserij voor de hand te liggen omdat alle overige noodzakelijke aanpassingen (habitat, by-passes WKC's, enz.) op korte termijn niet te realiseren zijn.

We lijken er dus niet aan te ontkomen dat er beperkende maatregelen aankomen. Te beginnen met de glasaalsector. De glasaalvisserij zal onder ogen moeten zien dat er een belangrijke reductie plaatsvindt. Vooral in de periode tot de nieuwe regelingen en beheerplannen zijn geïmplementeerd. Ondanks dat alle betrokkenen unaniem van mening zijn dat de glasaalexport naar China sterk beperkt zo niet verboden zou moeten worden, is dit niet mogelijk op grond van de WTO. Indien dit wel gerealiseerd zou

zijn dan lijkt er meer dan voldoende glasaal beschikbaar te zijn voor de gehele Europese aalsector.

De huidige glasaalvangst wordt geschat op 100 tot 120 ton waarvan 30 à 40 ton gaat naar de Europese viskwekers en binnenvissers (voor uitzetten in binnenwateren).

De aquacultuur voorziet een niche markt van een kwalitatief hoogwaardig product dat voldoet aan de gestelde eisen in het kader van de voedselveiligheid, traceerbaarheid, enz.

Tot op heden wordt de rol van aquacultuur sterk onder de aandacht van de beleidsmakers gebracht en we hopen dat er een realistisch, uitvoerbaar herstelplan uit de bus komt.

Medio april wordt mogelijk een besluit genomen door de EC.

